

відних мереж. Суть ступеневих тарифів на воду в залежності від обсягів споживання полягає у встановленні більш низьких тарифів на воду, споживану в межах визначених величин, і їх збільшення при неекономічному використанні водних ресурсів [2].

1. Агаджанов Г.К. Економіка водопровідно-каналізаційних підприємств: навч. посіб. / Г. К. Агаджанов; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. – 2-е вид., перероб. та доп. – Харків: ХНАМГ, 2010. – 392 с.

2. Тітяєв В.В. Тарифна політика ефективного водокористування / В.В. Тітяєв // Комунальне господарство міст: наук.-техн. зб. – Київ: Техніка, 2012. – № 106. – С. 56-68. – Серія: Економічні науки.

ДОСЛІДЖЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРОГРАМИ ПІДПРИЄМСТВА СФЕРИ ТЕПЛОПОСТАЧАННЯ

Гречкосій С.О.

Науковий керівник – Єсіна В.О., канд. екон. наук, доцент

Метою дослідження є інвестиційна діяльність комунального підприємства «Харківські теплові мережі» (КП «ХТМ»), що є обов'язковою для виконання, порядок розроблення, погодження та затвердження якої регламентується законодавством.

При проведенні дослідження було використано такі наукові методи: аналіз, синтез, теоретичне узагальнення та порівняння.

Науковою новизною є дослідження розроблення інвестиційної програми та розробка пропозицій щодо підвищення ефективності впровадження інвестиційної діяльності підприємством теплопостачання.

КП «ХТМ» є одним із найбільших в Україні теплоенергетичним комплексом з виробництва, переробки, транспортування та розподілення теплової енергії усім групам споживачів за регульованими чинним законодавством тарифами. Підприємство забезпечує надійну та безперебійну роботу теплових мереж, устаткування та споруд. Виконує контроль за раціональним споживання теплоенергії, належне виконання робіт з монтажу, ремонту, реконструкції технічного обладнання.

Для провадження ефективної діяльності КП «ХТМ» важливим являється розробка інвестиційної програми.

Відповідно до Закону України «Про теплопостачання» [1] інвестиційна програма – комплекс заходів, затверджений в установленому порядку, для підвищення рівня надійності та забезпечення ефективної роботи систем централізованого теплопостачання, який містить зобов'язання суб'єкта господарювання у сфері централізованого теплопостачання щодо будівництва (реконструкції, модернізації) об'єктів у

цій сфері, поліпшення якості послуг, з відповідними розрахунками та обґрунтуваннями, а також зазначенням джерел фінансування та графіка виконання.

Як правило, інвестиційна програма підприємств з теплопостачання може складатися з трьох частин:

- виробництво теплової енергії. На даному етапі мова йде про зменшення споживання паливно-енергетичних ресурсів (ПЕР) при виробництві теплової енергії.

- транспортування теплової енергії. Зменшення втрат тепла на шляху від місця подачі тепла (котлів) до споживача.

- постачання теплової енергії. На цьому етапі йдеться про покращення роботи відділу збуту постачальника, налагодження ефективної комунікації зі споживачем.

У наш час питання з енергозбереження стають все дуже актуальними. Кожного споживача хвилює величина плати за опалення, а саме зниження цієї оплати. При цьому, під зниженням плати за опалення, мається на увазі оплата тільки фактично спожитого тепла споживачем. Це можливо реалізувати тільки одним єдиним шляхом – встановлення засобів обліку тепла.

Але можливий більш широкий спектр з управління витратами на теплопостачання, та забезпечення споживачів стабільною температурою опалення та гарячим водопостачанням – встановлення індивідуального теплового пункту.

Аналізуючи інвестиційну програму КП «ХТМ» на 2016 рік [2], можливо зробити висновок, що основний акцент підприємство робить на встановлення засобів комерційного обліку тепла, тобто підходить до обліку поданого тепла споживачам досить точно.

Тому пропонується включення в інвестиційну програму встановлення індивідуальних теплових пунктів (ІТП) – тепловий пункт, в якому передбачені автоматичне регулювання і облік подачі теплової енергії на опалення та гаряче водопостачання, а також підтримання оптимального гідравлічного режиму і робота без постійного обслуговуючого персоналу.

Перевагами впровадження ІТП можна назвати [3]: зниження витрат на будівельні і теплоізоляційні матеріали, електроенергію, на перекачку теплоенергії, та зменшення втрат самої теплової енергії; зменшення споживання тепла до 2 разів; забезпечення високої якості теплопостачання та точності регулювання температури гарячої води.

1. Про теплопостачання: закон України: [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2633-15>. – Дата звернення 13.02.2017.

2. Інвестиційна програма на 2016 рік КП «ХТМ»: [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://www.hts.kharkov.ua/invest2016.php>. – Дата звернення 13.02.2017.

3. Єсіна В.О. Впровадження інноваційних технологій в систему теплопостачання міст / В.О. Єсіна, В.В. Шевчук // Економіка та управління підприємствами машинобудівної галузі: проблеми теорії та практики. – Харків: НАУ ім. М.С. Жуковського «ХАІ», 2013. – № 2 (22). – С. 53-64.

АНАЛІЗ СЦЕНАРІЇВ РОЗВИТКУ ПРОЕКТУ ФІНАНСОВОГО ЗРОСТАННЯ ПАТ «ТРЕСТ ЖИТЛОБУД-1»

Віцько А.В.

Науковий керівник – Жихор О.Б., д-р екон. наук, професор

За сучасних умов стабільність позицій компанії на ринках, позитивна динаміка фінансово-економічних результатів, капіталізація бізнесу, діловий успіх багато в чому визначаються ступенем адаптації підприємства до динамічних змін зовнішнього та внутрішнього бізнес-середовища, для якого характерним є дефіцит релевантної інформації, ризикованість здійснення господарських операцій, нестабільність політичної та економічної ситуації в країні. Тому забезпечення довгострокового фінансового зростання підприємства є однією з пріоритетних стратегічних задач.

Управління фінансовою діяльністю в усі часи має займати у підприємстві найголовніше місце. Ефективне функціонування компанії, забезпечення високих темпів її розвитку та підвищення конкурентоспроможності в умовах ринкового середовища неможливі без стратегічного управління її фінансовою діяльністю [1].

При управлінні проектами важливо вчасно звернути увагу на визначення ризику в процесі оцінки доцільності прийняття тих чи інших рішень. Метою аналізу ризику є надання потенційним партнерам необхідної інформації та даних для прийняття рішень про доцільність участі в проекті та розробки заходів по захисту від можливих фінансових втрат.

Аналіз ризиків поділяють на два види: кількісний та якісний. Кількісний аналіз ризику повинен дати можливість визначити число та розміри окремих ризиків та ризику проекту в цілому. Якісний аналіз визначає фактори, межі та види ризиків.

Для оцінки ризиків інвестиційних проектів підвищення ефективності діяльності ПАТ «Трест Житлобуд-1» нами використано метод аналізу сценаріїв розвитку проекту.

Аналіз сценаріїв звичайно готують за трьома сценаріями: очікуваним (базовий випадок, що був основою проведення оцінки економі-